

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Школска 2019/2020. година
Општинско такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

I разред

Шифра: _____

1.	<p>Заокружи слово испред комбинације стилских фигура коју препознајеш у подвученом стиху.</p> <p style="text-align: center;"><i>...за чије се зубе лавље дими од млека овца и дими планина, <u>кад Мачва није сита, кад Мачва није сита?</u></i></p> <p>а) метонимија и персонификација б) метонимија и иронија в) иронија и анафора г) епитет и метафора</p>	
2.	<p>На основу описа препознај врсту народне лирске песме.</p> <p>Једна је од најстаријих врста лирске поезије, настала још у доба паганских веровања. Пева о аждајама, Сунцу, вилама, звездама. Исказује древно веровање да све што нас окружује има душу.</p> <p>Описана књижевна врста је: _____.</p>	
3.	<p>Заокружи два слова испред карактеристика које препознајеш као заједничке у делима „Кроз међаву” Петра Кочића и „Туга” Антона Павловича Чехова.</p> <p>а) Радња је смештена у градску средину, а годишње доба је зима. б) Реља Кнежевић и Јона су доживели велику породичну трагедију. в) У оба дела присутни су мотиви: смрт, усамљеност, туга, зима, сећање. г) Кочић и Чехов су кроз ретроспективно приповедање приказали прошлост својих јунака. д) Реља Кнежевић и Јона се боре са страшном међавом која прети да им узме живот.</p>	

**ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ**

4.	<p>Заокружи тачан одговор, а потом допуни исказ тако да буде тачан. Балада <i>Хасанагиница</i> први пут је преведена на:</p> <p>а) италијански језик; б) немачки језик; в) руски језик.</p> <p>Ову баладу Вук Караџић је први пут објавио 1814. године у својој збирци песама _____.</p> <p style="text-align: center;">(пун наслов збирке)</p>										
5.	<p>У табели поред сваког дела напиши име књижевне врсте којој оно припада.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; padding: 5px;">Дело</th> <th style="width: 50%; padding: 5px;">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">„Туга”</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"><i>О причи и причању</i></td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"><i>Илијада</i></td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">„Бановић Страхиња”</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </tbody> </table>	Дело	Књижевна врста	„Туга”		<i>О причи и причању</i>		<i>Илијада</i>		„Бановић Страхиња”	
Дело	Књижевна врста										
„Туга”											
<i>О причи и причању</i>											
<i>Илијада</i>											
„Бановић Страхиња”											
6.	<p>На основу описа напиши о ком књижевном термину је реч:</p> <p>Врло је важан елемент у приказивању лика у епској и драмској књижевности. Може се свести само на именовање лика, али чешће је много сложенија. Може бити директан опис, или се постиже индиректно, тако што јунаци говоре једни о другима, поступају на одређен начин, исказују своја осећања, размишљања.</p> <p>Описан књижевни термин је: _____.</p>										
7.	<p>Ако је тврдња тачна заокружи Т, ако је нетачна заокружи Н.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <tbody> <tr> <td style="width: 35%; padding: 5px;"><i>Еп о Гилгамешу</i> написан је на академском језику.</td> <td style="width: 30%; text-align: center; padding: 5px;">Т</td> <td style="width: 35%; text-align: center; padding: 5px;">Н</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Хебрејска књижевност не припада књижевностима старог века.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Т</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Н</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Књижевност старог века почиње у 1. и траје до 5. века нове ере.</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Т</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Н</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Еп о Гилгамешу</i> написан је на академском језику.	Т	Н	Хебрејска књижевност не припада књижевностима старог века.	Т	Н	Књижевност старог века почиње у 1. и траје до 5. века нове ере.	Т	Н	
<i>Еп о Гилгамешу</i> написан је на академском језику.	Т	Н									
Хебрејска књижевност не припада књижевностима старог века.	Т	Н									
Књижевност старог века почиње у 1. и траје до 5. века нове ере.	Т	Н									
8.	<p>Подвучи две стилске фигуре које се јављају чешће у народној него у ауторској књижевности.</p> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">стални епитет, метафора, контраст, словенска антитеза, персонификација</p>										

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

9.	<p>На линији напиши име и презиме писца из чијих дела су наведени одломци.</p> <p><i>Дечје вође из нашег сокака били су неки Миле и Палика. Њих двојица су водили жестоке борбе са вођом дечака из суседне махале.</i></p> <p><i>Застаде само мало, па онда прецрта и први део печата са својим именом. Остаде само девиза У ћутању је сигурност.</i></p> <p>Име и презиме писца је: _____.</p>	
10.	<p>Допуни следеће исказе о песми <i>Бановић Страхиња</i>.</p> <p>а) Тазбина Бановић Страхиње је у граду _____ (наведи име града).</p> <p>б) Верни пратилац и помагач усамљеног Бановић Страхиње је пас _____ (наведи име пса).</p> <p>в) Двобој Влах Алије и Бановић Страхиње одиграва се на планини _____ (наведи име планине).</p> <p>г) Ову песму Вук Караџић забележио је од певача _____ (наведи име певача).</p>	
11.	<p>Подвуци стални епитет којим је Хомер описао чувеног грчког јунака Ахила.</p> <p>сјајношлеми, белоруки, брзоноги, леполики, злосрећни</p>	
12.	<p>Пажљиво прочитај следеће стихове, а затим одговори на постављене захтеве.</p> <p><i>Стар и малаксао, и са гривом седом, Он је тешке шапе зарио дубоко, Докле мирно држи у обзору бледом Свој мраморни поглед и студено око.</i></p> <p>Назив врсте строфе: _____</p> <p>Назив врсте стиха: _____</p> <p>Назив врсте риме: _____</p>	

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

13.	<p>У одломку из приповетке <i>Први пут с оцем на јутрење</i> подвуци метафору.</p> <p><i>Одавно је већ било звонило на вечерње. Дан се клони својему крају, а у нашој души иста она пучина – нигде краја да видиш, само што се облаци све чеиће гомилају. Све постаје несносније, страшније и очајније. – Боже, ти на добро окрени!</i></p>	
14.	<p>У следећем низу подвуци појам који му не припада.</p> <p>наратор, приповедање у првом лицу, писац, свезнајући приповедач, приповедање у трећем лицу</p>	
15.	<p>Исказ: докле небо и земља стоји, неће нестати ни најмањег словца или једне титле из закона изговара:</p> <p>а) Цар Душан; б) Исус Христ; в) Свети Ћирило; г) Свети Симеон.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
16.	<p>Допуни исказ тако да буде тачан.</p> <p>Обраћајући се ученицима и следбеницима Исус Христ своје беседе често проткива кратким алегоријским причама моралног садржаја. Такве приче зову се: _____.</p>	
17.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Хомеровско питање је:</p> <p>а) дилема о Хомеровом ауторству <i>Илијаде</i> и <i>Одисеје</i>; б) стилска фигура; в) проучавање историјских прототипова Хомерових јунака; г) реторска фигура.</p>	
18.	<p>Настави низ.</p> <p>биографија, дневник, мемоари, аутобиографија, есеј, _____</p>	

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

19.	<p>Дефиницију трагедије која <i>изазивањем сажаљења и страха врши прочишћавање таквих ефеката</i> дао је _____ у свом делу (напиши име аутора)</p> <p>_____. (напиши пун наслов дела)</p>	
20.	<p>Пажљиво прочитај наведени одломак, а потом одговори на захтев испод текста.</p> <p><i>На том позоришту света је много скупљено било јер и Срби и Турци, да би већи страх од дахија имали, морали су доћи да ове прве жртве српске гледају... Потом повиче на џелата: сеци, и одмах оба посекоше (најпре је Бирчанин посечен), а народ с позорја разбегне се...</i></p> <p>Напиши наслов епске песме у којој је описан исти догађај као у наведеном одломку.</p> <p>Наслов епске песме је: _____.</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Школска 2019/2020. година Општинско такмичење ученика гимназија и средњих стручних школа Књижевна олимпијада Решења I разред												
Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање										
1.	а) метонимија и персонификација	1 бод										
2.	митолошка песма	1 бод										
3.	б) Реља Кнежевић и Јона су доживели велику породичну трагедију. в) У оба дела присутни су мотиви: смрт, усамљеност, туга, зима, сећање.	Оба тачна носе 1 бод.										
4.	а) италијански језик, <i>Мала простонародна славеносербска пјеснарица (Мала простонародна славенос(е)рпска песмарица)</i>	Оба тачна носе 1 бод.										
5.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Дело</th> <th style="text-align: left;">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>„Туга”</td> <td>новела</td> </tr> <tr> <td><i>О причи и причању</i></td> <td>беседа</td> </tr> <tr> <td><i>Илијада</i></td> <td>еп</td> </tr> <tr> <td>„Бановић Страхиња”</td> <td>епска песма</td> </tr> </tbody> </table>	Дело	Књижевна врста	„Туга”	новела	<i>О причи и причању</i>	беседа	<i>Илијада</i>	еп	„Бановић Страхиња”	епска песма	Три или четири тачна носе 1 бод.
Дело	Књижевна врста											
„Туга”	новела											
<i>О причи и причању</i>	беседа											
<i>Илијада</i>	еп											
„Бановић Страхиња”	епска песма											
6.	Карактеризација	1 бод										
7.	Т, Н, Н	Два или три тачна носе 1 бод.										
8.	<u>стални епитет</u> , <u>словенска антитеза</u>	Оба тачна носе 1 бод.										
9.	Иво Андрић	1 бод										
10.	а) Тазбина Бановић Страхиње је у граду Крушевцу . б) Верни пратилац и помагач усамљеног Бановић Страхиње је пас Караман . в) Двобој Влах Алије и Бановић Страхиње одиграва се на планини Голеч . г) Ову песму Вук Карацић забележио је од певача старца (Старца) Милије .	Три или четири тачна носе 1 бод.										
11.	<u>брзоноги</u>	1 бод										

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

12.	Врста строфе: катрен Врста стиха: дванаестерац Врста риме: укрштена (унакрсна) / наизменична	Све тачно носи 1 бод.
13.	<u>пучина</u> или <u>пучина – нигде краја да видиш. (само што се облаци све чешће гомилају)</u>	1 бод
14.	<u>писац</u>	1 бод
15.	б) Исус Христ	1 бод
16.	параболе	1 бод
17.	а) дилема о Хомеровом ауторству <i>Илијаде</i> и <i>Одисеје</i>	1 бод
18.	Путопис	1 бод
19.	Аристотел, <i>О песничкој уметности (Поетика)</i>	Оба тачна носе 1 бод.
20.	„Почетак буне против дахија” (Не признаје се: „Почетак буне на дахије”!)	1 бод